

Kulturplan for Tromsø kommune

Kostnadsoversikt handlingsprogram 2007 – 2010

Oktober 2007

Tromsø kommune

Kommunestyrets vedtak 29. august 2007:

1. Kommunedelplan for kultur for Tromsø kommune med handlingsprogram for perioden 2007 – 10 vedtas med følgende presiseringer:
  - a. Tromsø kommunes to viktigste ambisjoner i perioden er
    - gjennom satsing på kunst og kultur markere seg som en barne-, ungdoms- og studentby.
    - å bli et åpent, internasjonalt og inkluderende kunst- og kultursenter for nordområdene.
  - b. Arbeidet med en kulturarenaplan skal påbegynnes høsten 2007. Det avsettes 300.000 kr til formålet som innarbeides i budsjett for 2007-08. Bedrede lokaler i Kroken og tilrettelegging for ungdomsaktiviteter i Nye Tromstun ungdomsskole skal særskilt vurderes og søkes løst. Skoler som kulturbygg har høy prioritet og gjennomgås særskilt ihht Kulturplanens prioriteringer og innkomne merknader. Kulturbyggene skal gjøres tilgjengelig for alle gjennom universell utforming.
  - c. Det skal også satses på særskilt tilrettelegging for kulturell deltakelse der det er nødvendig. Ledsagerordningene må styrkes og overføres til Kultur og idrett som forutsatt i vedtatt plan for utviklingshemmede, jfr. også kulturplanens kap. 2.3. Dette må særskilt vurderes i økonomiplan 2008-11. En prioritert oppgave er utvidelse av kulturskoletilbud, herunder satsing på kompetansesenter for tilpasset musikkopplæring og teknologi.
  - d. KulturHuset skal være kommunens fremste profesjonelle scenehus for kunst og kultur, og den kulturpolitiske bestillingen må tydeliggjøres og avklares i 2007 slik det skisseres i handlingsprogrammet kap. 4.6. Det nedsettes snarest et tverrpolitisk utvalg med styreleder og adm.leder, samt en fra kommunens administrasjon for å gjennomgå Kulturhusets situasjon. Hensikten er å komme opp med konkrete forslag som kan øke inntektene og redusere drifts- og kapitalkostnader.
  - e. Tromsø skal i perioden satse på et bredt musikkliv som spenner fra musikkorps til symfoniorkester, rock og jazz m.v. Dette innebærer en styrking av kommunens tilskuddsordninger, og et sterkere samarbeid mellom musikklivet og Kulturskolen og musikk- og kompetansesenteret for rock.
  - f. Kunst og kulturnæringer skal styrkes gjennom å satse på profesjonell kunst- og kulturproduksjon. Tilskudd til festivaler, etablering av en kunst- og kulturinkubator og videre utvikling av kommunens kompetansesentre skal ha høy prioritet.
  - g. Gjennom "Den samarbeidende kommunen", Den kulturelle spaserstokken, universell utforming og styrking av frivillighetsarbeid skal Tromsø bli en foregangskommune også for den eldste delen av befolkningen. Målsettingen skal være at de over 67 år deltar i kulturaktiviteter på linje med andre aldersgrupper.
  - h. Tilrettelegging for friluftsliv ihht. kap.2.5. følges opp som del av Tromsø kommunes Kommuneplan for 2007 – 2018 med arealdel vedtatt 19. juni.

2. Det skal utarbeides en økonomisk oversikt over tiltak og satsinger som tas med i Økonomiplan arbeidsdokument II, som legges til grunn for videre økonomiplanarbeid. Det skal da synliggjøres tiltak og midler til satsing i distriktene.
3. Kultur tas inn som del av Ullsfjordpakken.
4. Det skal arbeides aktivt med å få etablert både ungdomskulturpass og studentkulturpass.
5. Tirpitzmuseet skal inn i kommunens kulturplan.
6. Det skal utarbeides et felles gavekort som skal kunne brukes hos både kommunale og andre kulturinstitusjoner.
7. Tromsø skal i perioden satse på å videreutvikle arbeidet knyttet til prosjektet Grønn barneby, med spesielt fokus på å sikre barns utfoldelse knyttet til lek og fritid både i sentrum og i bydelene. Handlingsprogram for Grønn barneby samordnes med handlingsprogram for Kulturplanen der det er hensiktsmessig.
8. Fysisk aktivitet for utviklingshemmede og til personer med psykiske lidelser og rusmisbrukere skal prioriteres.
9. Høringsuttalelsen (13) fra SKUG-deltakere tas til følge og innarbeides i planen. Evt. stillinger vurderes i egen sak.

* * * * *

Økonomisk oversikt over kostnader som følger av handlingsprogrammet

Med utgangspunkt i **pkt. 2** i vedtaket følger her en økonomisk oversikt over kostnader til handlingsprogrammet.

Skjemaet følger samme kapittelinndeling som kulturplanen. **Handlingsprogrammet** til hvert kapittel er referert i venstre kolonne. I de neste kolonnene følger en kommentar og stipulerte kostnader for årene 2008 – 2010. Dette legges til grunn for økonomiplanarbeidet.

Denne økonomiske oversikten oppdateres årlig mhp. gjennomførte tiltak, og evt. reviderte kostnadsoverslag.

De foreslåtte beløpene under kapittel 4.2., 4.3. og 4.5. er investeringsmidler, og **investeringsbeløpene er skrevet i kursiv**. Øvrige beløp er driftsmidler.

Ifølge vedtaket skal satsing på distriktet synliggjøres. Tiltak som helt eller i stor grad innebærer en satsing på kultur lokalisert til distriktene er merket med **lysegrønt**. (grått dersom det er svart-hvittutgave). Det må bemerkes at det meste av kulturtilbudet i Tromsø by også

brukes av innbyggere i distriktet. Det er særlig daglige aktiviteter med barn og yngre ungdom som må lokaliseres til bydeler og distrikt.

NB: Kulturplanen omfatter ikke bibliotek, idrett og kirkelige formål, disse formålene ivaretas i egne planer.

Økonomisk oversikt over regnskapstall 2002-06 og budsjett 2007 for resultatene innenfor Kultur:

Programområde	Regn- skap 2002	Regn- skap 2003	Regn- skap 2004	Regn- skap 2005	Regn- skap 2006	Budsjett 2007
RE Kulturskolen:	7 916	9 641	10 274	12 192	12 495	12 219
RE Kultur og idrett:						
Administrasjon	2 283	2 667	2 534	1 748	1 989	1 694
Barn og unge*	10 725	12 826	12 826	16 629	17 739	18 072
Kunst, kultur, kulturvern **	12 054	12 408	13 360	16 903	17 878	20 160
Idrett	3 547	4 305	4 206	4 733	5 971	6 969
Sum RE Kultur og idrett	28 609	32 206	32 926	40 013	43 577	46 895
RE Bibliotek/byarkiv	8 907	9 322	9 240	13 175	12 864	13 479
Sum kultur	45 432	51 169	52 440	65 380	68 936	72 593

* Omfatter m.a. bydelshus, fritidsklubber og aktiviteter i distriktet, kulturskoletilbud i teater, bilde og film, (Kulta, Tvibit, Kunstsolen, Rådstua) Den kulturelle skolesekken (DKS), Alfheim aktivitetshus, frivillighetsarbeid. Øking 2005 skyldes i hovedsak overføring av DKS fra Skole til RE Kultur og idrett.

** Omfatter m.a. tilskudd til kunst og kultur, museer og kulturvern; InterInfo, samisk språksenter, Rådstua teaterhus, byantikvaren og tilskudd til trossamfunn.

KOSTRA-tall – Tromsø og ASSS-kommunene

ASSS-kommunene er Fredrikstad, Bærum, Oslo, Drammen, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø.

KOSTRA-tall viser alle typer utgifter i disse kommunene uavhengig av organisering av tjenestene. De omfatter også utgifter til avskrivning og vedlikehold av bygg og anlegg, dvs. utgifter som i Tromsø føres på RE Eiendom og RE Bydrift.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av de viktigste KOSTRA-tallene for kultur de siste fire årene, samt en sammenligning med gjennomsnittet av ASSS-kommunene.

	Tromsø 2003	Tromsø 2004	Tromsø 2005	Tromsø 2006	ASSS- Snitt 06
Netto driftsutgifter pr. innbygger for kultur	1097	1214	1527*	1407	1503
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter	4,8	4,5	5,6	4,9	5,1

* Som tidligere nevnt utgjør tilskudd til nytt teaterbygg 180kr/innb. Tar vi hensyn til det, lå Tromsø på snittet for ASSS-kommunene i 2005, snittet utgjorde 1350 kr/innb., se neste tabell der de 180 kr er trukket fra for å få fram det "normale" driftsnivået.

Tall for 2006	FRE	BÆR	OSL	DRA	KRS	SAN	STA	BER	TRH	TOS	ASSS- Snitt*
Netto driftsutgifter per innbygger	947	1353	1420	1434	1551	1336	2824	1478	1282	1407	1503
Herav:											
Aktivitetstilbud barn og unge 231	126	164	333	203	347	182	172	200	183	183	209
Biblioteket 370	207	277	198	303	237	213	269	204	181	238	233
Museer 375	48	4	82	69	158	55	74	230	40	54	81
Kunstformidling 377	66	76	-2	141	257	53	276	156	239	148	141
Idrett 380	301	511	448	412	294	323	522	502	381	367	406
Musikk og kulturskoler 383	74	180	47	137	171	222	184	130	195	251	159
Andre kulturaktiviteter 385	143	142	313	169	88	286	1328	72	55	188	278

2. Å ta hele samfunnet i bruk				
2.1. Gjøre kulturskole til allemannseie	Kommentar:	2008	2009	2010
Driften av Filmhuset Tvibit, Kulta, Rådstua og Kunstskolen må stabiliseres slik at det kan driftes på et forsvarlig nivå. Stipulerte kostnader: 500.000 kr.	Stabilisering av kulturskoletilbud teater, bilde og film for opprettholdelse av dagens tilbud:	500	500	500
Kulturskoletilbudet trappes opp med 400 nye plasser 2007 – 2010. Det skal vektlegges å gi et variert tilbud til barn og ungdom som både ivaretar bredden og de som ønsker å satse på en yrkeskarriere innen kunstfagene. Det skal avsettes midler til å utvikle flere kulturskoletilbud i distriktene tilpasset lokale muligheter, og i samarbeid med lokale krefter. Netto driftskostnader 300 plasser utover vedtatt økonomiplan 2007 - 10 stipuleres til 1.5 mill. kr. Dersom det kommer statlige midler til en særskilt satsing på kulturskoletilbud bør en også vurdere lavere foreldrebetaling slik at ikke for høy pris ekskluderer barn fra å delta.	Fjerne ventelister, etablere 300 nye kulturskoleplasser alle sjangre. Opptrapping med 100 nye plasser hvert år i hele kommunen:	500	1.000	1.500
Kulturskoletilbudene skal tilrettelegges for funksjonshemmede og for utviklingshemmede. Det opprettes et ressurscenter i musikk og teknologi basert ved kulturskolen høsten 2007 basert på videreutvikling av "SKUG – Samspill og komponering uten grenser.". Dette kan utvides til å omfatte dans og bevegelse. Senteret kan benyttes innen kulturskoletilbudet, Den kulturelle skolesekken, skoler og dagsentre for dem med store hjelpebehov. Dette vil være en modell for tilsvarende tilrettelegging ved andre kulturskolesentre innen teater, billedkunst og film.	Fra Kommunestyrets vedtak pkt. 1.c: <i>"Det skal også satses på særskilt tilrettelegging for kulturell deltakelse der det er nødvendig. En prioritert oppgave er utvidelse av kulturskoletilbud, herunder satsing på kompetansesenter for tilpasset musikkopplæring og teknologi."</i>			
Det fremmes egen sak om styrking av musikkorpene, om tilskudd og sterkere samarbeid med Kulturskolen.	Eget vedtaks punkt: Musikk (SKUG) er satsingsfelt i 2007-08. Videre tilrettelegging, alle sjangre:	500	800	1.100
Det bør i perioden opprettes kulturskoleverksted innen litteratur og manusskriving.	Styrking/samarbeid musikkorps, se 2.3.			
	Kulturskole skriving, litteratur og manus (teater, film):	100	200	300

2.2. “It takes a whole village to educate a child” Den kulturelle skolesekken	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>De fem fagprogrammene fullføres for alle skoleelever på 4., 6., 7. 8. og 9. trinnet i løpet av skoleåret 2008 – 2009.</p> <p>Det bør utvikles program for kulturminner og lokalhistorie som inkluderer byhistorie og arkitektur. Dette er ikke kostnadsberegnet.</p> <p>Pilotprosjektene <i>Teknologi og Design</i> og <i>Leseknappen</i> skal evalueres.</p> <p>Andelen enkeltstående formidlingstilbud for alle grunnskoleelever skal økes. Disse skal omfatte både turnerende produksjoner og faste utstillinger for å sikre innslag av både samtids- og historisk karakter. Heri ligger også multikulturelle innslag, samisk kunst og kultur.</p> <p>Den kulturelle skolesekken skal inkludere alle, og det skal tilrettelegges for utviklingshemmede slik at de kan delta sammen med andre. Samarbeid mellom fagsentrene, skolene og et evt. fagteam for bedre tilrettelegging skal prioriteres.</p> <p>Sak om erfaring, økonomi og videreutvikling av DKS fremmes i 2007.</p>	<p>Totalt for å gjennomføre DKS for alle skoleelever i Tromsø i løpet av skoleåret 2008-09:</p> <p>Særskilt tilrettelegging for funksjonshemmede forutsettes inngå i satsingen på tilrettelagte kulturskoletilbud. se 2.1. For øvrig må dette gjøres i samarbeid med skolene, som har ressursene til særskilt oppfølging.</p> <p>Første prioritet er tilsetting av prosjektkoordinator 60% stilling i 2008. Opptrappingen skjer ihht. de utvidelsene som er foretatt skoleåret 2007-08, som utløser større beløp i 2009 og 2010, da DKS forutsetter å være fullfinansiert, og kan gi tilbud til Tromsøs 9000 elever i grunnskolen.</p>	<p>600</p>	<p>1.300</p>	<p>2.000</p>

2.3. Barnas nærmiljø: Bydeler og distrikt	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Barn og ungdom i bydelene og distriktene er et hovedsatsingsfelt i perioden. Satsingen skal være inkluderende og nå alle barn og unge. Universell utforming, aktiv informasjon, rekruttering og tilrettelegging, og oppfølging av kommunens program for inkludering av minoritetsspråklige barn legges til grunn. Prosjekter må også inkludere utviklingshemmede barn og ungdom.</p> <p>Det avsettes en barne- og ungdomsmillion øremerket nye, bedre og mer varierte aktiviteter i bydelene og distriktene. Midlene kan brukes til samarbeidsprosjekter og tiltak i regi av lag, foreninger og andre. Ungdoms egne initiativ skal gis rom og muligheter.</p> <p>Musikkorpene må få bedre støtte til drift, tettere samarbeid med Kulturskolen og øvingslokaler i skoler – med lagerrom. Dette følges opp i samarbeid med korpene.</p> <p>Ledsagertjenester i form av støttekontakter, fritidsassistenter, frivillige og ansatte i boliger er en nøkkeltjeneste for å delta i kultur- og fritidstilbud. Tjenestene styrkes, jmfør vedtatt Plan for utviklingshemmede 2007 - 2010.</p> <p>Bydelshusene videreutvikles som ressursentre for</p>	<p>”Pit stop” – mekkeverksted, samarbeid Norsk motorklubb, Christine am car club, LGA, Utekontakten og Fritidskontoret. Har mottatt 500.000 i statstilskudd, men mangler egenandel.</p> <p>1 barnemillion – til aktiviteter i bydeler og distrikt.</p> <p>Kostnader styrking musikkorps, musikkgrupper:</p> <p>Behov øvingslokaler for musikkorps, se 4.2.</p> <p>Fra Kommunestyrets vedtak pkt. 1c: <i>” Ledsagerordningene må styrkes og overføres til Kultur og idrett som forutsatt i vedtatt plan for utviklingshemmede, jfr. også kulturplanens kap. 2.3. Dette må særskilt vurderes i økonomiplan 2008-11.”</i></p> <p>En koordinatorstilling ledsagertjenester: Det forutsettes at utgifter til støttekontakt</p>	<p>500</p> <p>1.000</p> <p>300</p> <p>570</p>	<p>250</p> <p>1.000</p> <p>600</p> <p>570</p>	<p>250</p> <p>1.000</p> <p>600</p> <p>570</p>

<p>barn og ungdom. Tilbud skal utvikles i samarbeid med skoler, lag og foreninger, kulturskolesentrene og andre aktuelle aktører.</p> <p>Ungdomsklubb i Tromsdalen gjenopprettes i sammenheng med bygging av Nye Tromstun ungdomsskole.</p> <p>Rockefabrikkene i bydelene styrkes i samarbeid med det nye kompetansesenteret for rock. Det lages en egen utviklingsplan der kostnader beregnes.</p> <p>Kommunen må bevilge midler til å videreføre og videreutvikle sommertilbud til barn og unge i form av sommerleire, sommerkurs og sommerklubb. Kostnader: 800.000.</p> <p>Alle skolebygg skal åpnes for barne- og ungdomsaktiviteter etter skoletid, på kveldstid og i helgene. Det skal utarbeides driftsordninger som sikrer dette.</p> <p>Tromsø skal i perioden satse på å videreutvikle arbeidet knyttet til prosjektet Grønn Barneby, med spesielt fokus på å sikre barns utfoldelse knyttet til lek og fritid både i sentrum og i bydelene. Dette skal samordnes med Handlingsprogram for Grønn barneby der det er hensiktsmessig.</p>	<p>/ledsagertjenesten for øvrig overføres fra helse- og sosialbudsjettet. Da må også behovsromfang vurderes.</p> <p>16.mai- og andre større arrangementer bydeler, barnas kulturmønstring</p> <p>Rockefabrikker – musikkopplæring i bydelene:</p> <p>Nye musikkgrupper m.m. tilrettelagte samarbeidstilbud - Alfheim aktivitetshus:</p> <p>Styrking av sommertilbud, ferietilbud:</p> <p>Ungdomstilbud i bydelshusene og i bydeler som i dag mangler tilbud (Stakkevollan, Hamna og nye Tromstun):</p> <p>Driftsordninger for åpne skolebygg tas opp i kulturarenaplanen.</p> <p>Grønn Barneby: Det er i samsvar med ”Grønn barneby” å satse på fritids- og aktivitetstilbud i nærmiljøene slik det foreslås ovenfor. Det er også i samsvar med flere av forslagene på Barnas kommunestyremøte i mars 2007.</p>			
		550	550	550
		300	600	800
		200	200	200
		650	700	800
		600	900	1.300

2.4. Ny giv for frivilligheten!	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Frivillighetsarbeid er et satsingsområde og Tromsø kommune skal bli en samarbeidende kommune. Det utarbeides en frivilligmelding som skal være felles plattform for alle kommunale sektorer og tjenester.</p> <p>Tilskuddsordninger til frivillighetsarbeid innen kultur, helse og ledsager-/likemannsarbeid skal styrkes, med økt vekt på samarbeid. Det innføres en ny frivilligmillion.</p> <p>Det er viktig å stimulere frivillig arbeid i menigheter som fremmer dialog, brobygging og åpenhet gjennom kulturelle og sosiale aktiviteter.</p> <p>Det må satses på kompetanseutveksling: Frivillige må få delta på kurs og samlinger, og frivillighetskompetansen må tas i bruk i den samarbeidende kommunen.</p> <p>Nettet bør bli en informasjonskanal for frivillighetsarbeid. Arbeidet med å utarbeide nettsted for frivillighetsarbeid er begynt.</p> <p>”Den kulturelle spaserstokken” skal bli en del av den samarbeidende kommunen – med god deltakelse fra frivillighetsarbeid både innen kultur, friluftsliv og helse. En målsetting: Alle på sykehjem eller hjemmeboende som mottar hjelp bør få muligheten delta på minst ett kulturarrangement i året. Flere konserter og forestillinger bør legges til dagtid.</p> <p>Lokaler og fasiliteter i bydelshus, skoler, sykehjem, barnehager m.v. må tilrettelegges for å kunne brukes av frivillige, lag og foreninger. Dette skal være et ledd i å styrke frivillighetsarbeidet i lokalmiljøene.</p>	<p>1 frivillighetsmillion:</p> <p>Den kulturelle spaserstokken – aktivitet og deltakelse: Det er avsatt 100.000. Forutsetter samarbeid med sykehjem og hjemmetjeneste, og nok personale for god tilrettelegging og deltaking. Kostnader ut fra en mal på 500 kr pr innb. o. 80 år:</p> <p>Lokaler: Se pkt. 4 med alle underpunkter.</p>	<p>1.000</p> <p>850</p>	<p>1.000</p> <p>920</p>	<p>1.000</p> <p>1.000</p>

<p>Den samarbeidende kommunen skal bidra med å avhjelpe byråkratiarbeid slik at frivillige kan konsentrere innsatsen om aktiviteten.</p> <p>Få i gang frivillighetssentral med deltakelse fra kultur og helse i minst en bydel og i en bygd.</p> <p>Universell utforming og samarbeid om gode løsninger for buss og transport er en nøkkelsatsing for å oppnå større deltakelse.</p> <p>Frivillighetens dag 5. desember skal markeres.</p>	<p>Frivillighetens dag, kurs, styrking av den samarbeidende kommunen:</p> <p>Lokale frivillighetssentraler:</p> <p>Universell utforming, se pkt. 4.</p>	<p>300</p> <p>250</p>	<p>400</p> <p>400</p>	<p>500</p> <p>500</p>
--	---	-----------------------	-----------------------	-----------------------

2.5. Friluftsliv – alle i bevegelse	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Kommuneplanen og arealdelens satsing på tilgjengelig natur og områder for lek, aktivitet, friluftsliv og uteidretter følges opp. De viktigste tiltakene er fastsetting av markagrensener på fastlandet og Kvaløysletta, sikre tilgjengelighet gjennom strandpromenader, fjærestier, snarveier, og turstier, og oppfølging gjennom reguleringsplaner og erverv.</p> <p>Kommunen bør i løpet av 2007 opprette et koordinerende ansvar for feltet naturopplevelser og friluftsliv for å kunne planlegge, sikre arealer, tilrettelegge, opparbeide, drifte og ha oppsyn med områder og anlegg. Dersom Tromsø blir søkerby til OL, må dette feltet styrkes betraktelig.</p> <p>Tromsø kommune ønsker en vurdering av om det er mulig å etablere en snøskuterløype i Tromsø. Det må i så fall vurderes ut fra hensynet til kommunens satsing på friluftsliv slik det er nedfelt i Kommuneplanen og bør ses i sammenheng med revidering av Kommunedelplan for idrett og friluftsliv. Det forutsetter at kommunen har etablert en egen koordinert friluftsförvaltning. Vurdering av om det skal etableres snøskuterløype i Tromsø kommune må også skje innenfor lovverkets rammer, og en evt. lovendring i forvaltningen som tidligst vil kunne skje i 2008.</p> <p>FYSAK og idrettens storbyarbeid skal videreutvikles i samarbeid med idrettslag og natur- og friluftsgorganisasjoner.</p> <p>Fysisk aktivitet og idrett for utviklingshemmede og til personer med psykiske lidelser og rusmisbrukereskal prioriteres.</p> <p>Kommunedelplan for idrett og friluftsliv er kommunens viktigste verktøy for anlegg for fysisk aktivitet. Arbeidet med rullering for perioden 2009 – 12 starter opp i 2008. Tilrettelegging for friluftsliv må da følges opp i handlingsdelen.</p>	<p>Første prioritet: Oppfølging av kommuneplanen, kulturplanen og kommunedelplan for idrett og friluftsliv krever en koordinatorstilling for friluftsliv – med utgangspunkt i det ansvaret som ligger på enhetene Byutvikling, Plan og næring, Eiendom og Kultur og idrett vil søkes opprettet i forbindelse med økonomiplan 2008-11.</p> <p>Kostnader koordinatorstilling:</p> <p>FYSAK – aktuelt å opprette en prosjektstilling i samarbeid med Idrettsrådet:</p>	<p>500</p> <p>250</p>	<p>500</p> <p>250</p>	<p>500</p> <p>250</p>

3. Mulighetenes by – møteplass i nord				
<p>3.1. Mulighetene, kunsten og kulturen i nordområdene Kommunen må gå aktivt inn i en nordområdesatsing med vekt på kulturelt samarbeid, og med rom for samtidskunst som kan styrke det mellomfolkelige engasjement og en demokratisk offentlig debatt i nord.</p> <p>Kunst og kultur må bli en større del av den statlige nordområdepolitikken.</p> <p>Internasjonal utveksling av kunst og kultur i nordområdene generelt og i forhold til Russland spesielt skal være en sentral del av kommunens internasjonale nettverk.</p> <p>Bedre vilkår for kunstnere og for kunstproduksjon i Tromsø utdypes i 3.2, 3.3, 3.4 og 3.5. Dette må også vise at Tromsø er et senter for samer og urfolk gjennom kunstproduksjon, kunstutstillinger/forestillinger og internasjonal utveksling.</p> <p>Kommunen skal sammen med Universitetet, høgsolen og næringslivet lansere studentbyen og kulturbyen Tromsø.</p> <p>Arbeidet med å opprette et ungdomskulturpass for ungdom og for studenter i samarbeid med aktuelle kulturinstitusjoner, Universitetet og Høgskolen og med næringslivet skal påbegynnes høsten 2007, og utvides i løpet av 2008.</p> <p>Tromsøs kulturtilbud skal være tilgjengelig for alle gjennom universell utforming</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Dette er ambisjoner som følges opp i de påfølgende kapitler.</p> <p>Kulturpass ungdom og studenter bosatt i Tromsø: Vedtak kommunestyret pkt. 4: ” <i>Det skal arbeides aktivt med å få etablert både ungdomskulturpass og studentkulturpass.</i>”</p> <p>Det er avsatt 200.000 årlig til kulturpass for ungdom, arbeidet må påbegynnes, og det må omfatte ungdom bosatt i hele kommunen. Forutsetter samarbeid med kulturinstitusjonene, og økt ungdomspublikum. Arbeidet bør inkludere transportmuligheter for ungdom i distriktet. Totale kostnader og muligheter må utredes. Foreløpig stipulerte kostnader kulturpass:</p>	<p>2008</p> <p>100</p>	<p>2009</p> <p>200</p>	<p>2010</p> <p>200</p>

<p>3.2. Møteplassen: Kulturplanlegging i by- og stedsutvikling</p> <p>Kunst, kulturnæring og kulturplanlegging skal være en aktiv del av by- og stedsutviklingen i Tromsø.</p> <p>Sentrum skal være hovedarenaen for byens kulturliv og tilrettelegges som arena for lokalisering av kommende kulturbygg i Tromsø. Dette skal vektlegges gjennom oppfølgingen av sentrumsplanen, kommuneplanen og den kommende uteromsplanen:</p> <p>Byens uterom skal tilrettelegges for ulike kulturbegivenheter, og byrom for større arrangementer må planlegges slik at strøm og vann blir tilgjengelig.</p> <p>Tromsø kommune oppretter en beredskap som offentlig aktør for å sikre allmenne behov og areal og lokalisering av framtidige kulturbygg og arenaer for kulturarrangement i sentrum.</p> <p>Tromsøs arkitektur er mangfoldig, og den bør også gjennom framtidige kulturbygg og kunstnerisk utsmykning avspeile at Tromsø er en samisk by og et senter for urfolk.</p> <p>Hvis Tromsø blir søkerby til OL, må kulturplanleggingsperspektivet være et fundament i byutviklingen som et slikt arrangement vil kreve, og kulturbyens kvaliteter må ivaretas og videreutvikles. Universell utforming skal bidra til god tilgjengelighet for alle – inne og ute.</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Kunst i byens rom, både i form av skulpturer, visuelle uttrykk og arrangementer er Tromsøs mulighet til å bli en spennende, levende og attraktiv by.</p> <p>Det må tas høyde for i forbindelse med reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og når parker og uteområder rustes opp.</p> <p>Byantikvartjenesten: Se kap. 3.7.</p>			
--	--	--	--	--

	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>3.3. Kunst, innovasjon og kulturnæring</p> <p>Kulturkomiteens vedtak om en egen kunst- og kulturnæringsplan må ivaretas gjennom den strategiske næringsplanen for Tromsøregionen som skal utarbeides. Utredning av en kunst- og kulturinkubator skal inngå i en slik plan. Det må også vurderes hvordan behovet for et utvidet samarbeidsorgan for kunst- og kulturnæringene skal ivaretas, bl.a. gjennom det regionale utviklingsselskapet som er vedtatt opprettet. Det vises også til kap. 3.7. – Kulturarven som utviklingsressurs om kulturminner og steds- og næringsutvikling. Ikke minst skal det bidra til å utløse det potensialet som fins innen samisk kunst og kultur, herunder doudji, samisk kunsthåndverk.</p> <p>Kultur skal tas inn som en del av Ullsfjordpakken, det forutsetter at kultur blir et satsingsfelt i regionen.</p>	<p>Kunst- og kulturnæring, innovasjon i Tromsø: For å komme i gang, og for å få til samarbeid mellom kunst- og kulturaktører, næringsliv og forsknings- og kompetansesentre om mulig felles satsing må kommunen avsette ressurser i form av en prosjektstilling:</p> <p>Dette må ses i sammenheng med muligheten til å etablere et kulturfond i samarbeid med næringslivet. Det er flere interessenter som vil kunne delta med ressurser og drøfte utforming og muligheter for kulturfond, inkubator eller generator for å utvikle kunst- og kulturnæringene i Tromsøregionen.</p> <p>Kommunestyrets vedtak pkt. 3: ”Kultur tas inn som del av Ullsfjordpakken.” Stipulerte kostnader:</p>	500	500	500
		200	200	200

3.4. Festivalene	Kommentar:			
<p>Tilretteleggingen for vekst, kvalitet og profesjonalitet skjer gjennom følgende:</p> <p>Øke tilskuddene – til å prøve ut nye konsepter og i form av avtaler som gir rom for forutsigbarhet og videreutvikling.</p> <p>Tilgang på nok scener og profesjonell scenekompetanse – til en overkommelig pris, se kapittel 4.6 om KulturHuset.</p> <p>Bidra til å utvikle festivaler som næring, en oppgave for det faste samarbeidsorganet for innovasjon og entreprenørskap i kulturnæringene som foreslås under 3.3.</p> <p>Samarbeid med næringsliv: Sponsoravtaler, partnerskap og kulturfond.</p> <p>Samarbeid med festivalsentre og kulturelle kompetansesentre.</p> <p>Festivalene kan utgjøre den viktigste kulturelle kraften i å utvikle kulturell og kunstnerisk kontakt i nordområdene – dersom det satses!</p>	<p>Styrking av festivalene: Både etablerte og nye festivaler ligger inne med søknader om større/faste tilskudd:</p> <p>Festivalene er også avhengig av annen støtte i form av kompetanse og scener/infrastruktur. Se kap. 3.5 om kulturelle kompetansesentre, og 4.6 om KulturHuset.</p>	<p>2008</p> <p>500</p>	<p>2009</p> <p>700</p>	<p>2010</p> <p>1.000</p>

3.5. Produksjons- og kompetansesentre	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Det skal i perioden satses på Kompetansesentret for rock i Nord-Norge, Rådstua Teaterhus med frie sceniske grupper, KULTA og Filmhuset/Veksthuset Tvibit. Det skal legges vekt på produksjons- og utviklingsmuligheter for ungdom som vil profesjonalisere seg.</p> <p>Disse kompetansesentrene sammen med kompetansemiljøene knyttet til visuell kunst inngår i et tett samarbeid med en evt. kunstinkubator og samarbeidsorganet for innovasjon og entreprenørskap i kulturnæringene som foreslås under 3.3. Dette med sikte på å bedre produksjonsleddet fram mot publikum.</p> <p>Samarbeid og nettverk lokalt, nasjonalt og internasjonalt skal stimuleres. Det må bli et tettere kompetansesamarbeid med universitetet og høgskolen innen kunst- og kulturfagene.</p> <p>Sentrene bør også inngå som samarbeidspartnere med kommunens internasjonale kontor med sikte på utveksling, internasjonale samarbeidsprosjekter m.m.</p>	<p>Prioritet her er ”Veksthuset” – dvs. trinn II på Filmhuset Tvibit for unge folk som vil satse på film:</p> <p>Satsing på visuell kunst må ses i sammenheng med et nye Kunstakademiet og behovet for atelier og produksjonsforhold og tilskudd til Kunstforeningen. En foreløpig stipulert satsing på visuell kunst:</p> <p>For øvrig kompetansesentret for rock innebære en viktig satsing, men det må utredes.</p> <p>Tilskudd til Hålogaland teater og Tromsø symfoniorkester er regulert av avtale, og vil øke i takt med statlig tilskudd.</p>	500	900	900
		200	400	600

<p>3.6. Nordområdemuseet – Polarparken – urfolksbyen</p> <p>Med utgangspunkt i Kommuneplanen og egen sak i kommunestyret 13. desember 2006: Tromsø kommune vil arbeide for et nasjonalt nordområdemuseum som inkluderer den internasjonale polarhistorien basert på museene og kunnskaps- og forskningsmiljøene i Tromsø.</p> <p>Kommunen har et særlig ansvar for at et nasjonalt Nordområdemuseum inkluderer en løsning for de behovene og de potensialene som i dag ivaretas av Polarmuseet og Perspektivet museum.</p>	<p>Kommentar:</p> <p>En kan påregne at en slik satsing over tid innebærer bidrag fra Tromsø kommune. I første omgang må Polarmuseets videre drift ihht fusjon med Tromsø museum sikres (egen sak høsten 2007):</p>	<p>2008</p> <p>250</p>	<p>2009</p> <p>250</p>	<p>2010</p> <p>250</p>
--	---	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

3.7. Kulturarven som utviklingsressurs	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Tromsø har som mål å gjøre kulturminner og lokalhistorie til ressurs for stedsutvikling. En hovedstrategi skal være samarbeid med næringsliv, lokale ildsjeler, lag og foreninger, vitenskapelige miljøer og museene. Dette forutsetter en økt kommunal satsing:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Det skal igangsettes samarbeidsprosjekter for å ta vare på kulturarven og gjøre dem tilgjengelige for befolkningen. Det bør avsettes ressurser til slike prosjekter som grunnlag for å søke midler og inngå i et forpliktende samarbeid og partnerskap. ➤ Kulturarven og kulturminner er viktig i næringssammenheng, og må innarbeides i det regionale utviklingsselskapet som skal opprettes. ➤ Byantikvartjenesten må finne sin form og styrkes, og tjenesten må ha et særlig ansvar for å bidra til å følge opp bevaringsverdige kvartaler og bygninger ihht. Sentrumsplanen. ➤ Kulturminner, museumssamlinger og lokalhistorie skal stimuleres gjennom økte tilskuddordninger, og gjennom dokumentasjon/registrering. Kystkultur og krigsminner er to prioriterte områder. Å gjøre kulturminnene tilgjengelige må ses i sammenheng med etableringen av et Nordområdemuseum som inkluderer byens historie og en økt satsing på turisme. ➤ Tirpitzmuseet er av de museer som forteller om Tromsøs krigshistorie og som skal vies oppmerksomhet slik at museet kan bli tilgjengelig for størs mulig publikum. ➤ Kulturminner og lokalhistorie skal være eget satsingsområde i Den kulturelle skolesekken. Byhistorie og arkitektur skal inngå i dette. ➤ Samisk språksenter i Ullsfjord / Moskavuona sámi giellaguovddáš skal videreutvikles som et språk- og kultursenter for regionen. Samiske kulturminner og samiske stedsnavn inngår i dette arbeidet. 	<p>Kommunen bruker i dag nesten ikke midler på kulturminner. Det er et stort potensiale for samarbeid, og for å søke prosjektmidler.</p> <p>Tilskudd til mindre museer og samlinger som Tirpitzmuseet m.fl, tilskudd til samarbeidsprosjekter for å ta vare på kulturminner og gjøre dem tilgjengelige for publikum:</p> <p>Dette inkluderer samiske kulturminner og stedsnavn, grunnlag for å søke prosjektmidler m.v.</p> <p>Byantikvartjenesten bør bestå av et team på 3 stillinger, og sammensettes i samarbeid mellom Kultur og idrett og Byutvikling. Kostnader 1 ny stilling:</p>	<p>1000</p>	<p>1500</p>	<p>2000</p> <p>500</p>

4.2. Skolene som åpne aktive kulturbygg i nærmiljøene	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Alle skoler skal ha status som kultur- og aktivitetsbygg. Driften skal tilrettelegges praktisk slik at de kan være åpne for bruk etter skoletid, på kveldene og i helgene, med vekt på barn og ungdoms behov. Gjennom kulturarenaplanen må en se på bygningsmessige forbedringer, og se på særlige behov innen scene, lyd- og lysutstyr og øvingsrom for ulike musikkjangre.</p> <p>Det bør avsettes minst 1 årlig investeringsmillion til dette formålet. Den vil gi stor uttelling!</p> <p>Skolene i Hamna skal særskilt vurderes ihht. økende barne- og ungdomsaktivitet innen musikk og teater, og det trengs øvingsrom og scene med utstyr.</p> <p>Det må også tilrettelegges bygningsmessig for at skolebibliotekene lettere kan holdes åpent for bruk utenom skoletid, jamfør vedtatt bibliotekplan.</p> <p>I gjeldende økonomiplan 2007-10 er det avsatt midler til restaurering av tre ungdomsskoler. Disse bør særlig gjennomgås med tanke på tilrettelegging for kulturformål. Når det gjelder Sommerlyst må gode løsninger for det aktive ungdomsmiljøet i form av revyer, musikk m.m. ses i sammenheng med opprusting av ungdomsklubben.</p> <p>Nye Tromstun ungdomsskole må planlegges til å bli et aktivt kulturbygg for bydelen med vekt på ungdoms behov. Her bør behovet for lokaler til ny ungdomsklubb med åpne aktiviteter, scener, sirkus- og teaterøving og musikk i flere former vurderes i samarbeid med Kulta og fritidssenteret.</p>	<p>I kommunestyrets vedtak pkt 1a heter det bl.a.:</p> <p><i>” Skoler som kulturbygg har høy prioritet og gjennomgås særskilt ihht Kulturplanens prioriteringer og innkomne merknader. Kulturbyggene skal gjøres tilgjengelig for alle gjennom universell utforming.”</i></p> <p>1 årlig skolebyggmillion til kulturell tilrettelegging:</p> <p>Hamna fritidsklubb i skolen, ikke kostnadsberegnet. Stipulert beløp:</p> <p>Utbedring Sommerlyst ungdomsklubb, ikke kostnadsberegnet, avsatt 2 mill. i vedtatt økonomiplan.</p> <p>Utbedring Kvaløysletta, ungdomsaktiviteter:</p> <p>Tromstun: Byggeprosjekt pågår i 2007, samarbeid med Kltur og idrett. Kostnader ikke vurdert.</p>	<p></p> <p>1.000</p> <p>800</p> <p>500</p>	<p></p> <p>1.000</p> <p>800</p> <p>500</p>	<p></p> <p>1.000</p>

4.3. Bydelshusene – ressursentre for barn og ungdom	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Kroken fritidssenter trenger bedre lokaler. De er nedslitte, og har i utgangspunktet lav standard, og ved planlagt ombygging av forretningscenteret vil de bli mer innebygget. Treffpunkt ungdomskafé ligger også i forretningscenteret. Kaféen drives av menigheten og mottar tilskudd fra kommunen. En må se på mulig sambruk, enten i leide lokaler i forretningscenteret eller andre / nye lokaler. Her bør også kommunale bygg vurderes.</p> <p>Tromsdalen: Planene for Otium – Tromsdalen sykehjem skal inkludere muligheten til et samarbeid med Kulta, etablering av en frivillighetssentral og muligheten for at hele området kan bli et vitalt kultursenter for alle aldersgrupper. Andre aktuelle samarbeidspartnere er bibliotekfilialen og Tromsdalen kirke.</p> <p>Kvaløysletta: Muligheten for nye lokaler til bydelen bør vurderes lokalisert til kirkeområdet evt. i sammenheng med bibliotekfilial. Supplerende lokaler kan også legges til Storelva.</p> <p>Stakkevollan aktivitetssenter må også gjennomgås med tanke på opprusting for flere aktiviteter.</p>	<p>I kommunestyrets vedtak pkt. 1a er utbedring lokaler Kroken Fritidssenter særlig omtalt. Her er flere løsninger aktuelle: Utbedring i Forretningscenterets leide lokaler, eller nybygg på kommunal eiendom, evt. samlokalisert med idrettsanlegg m.m. Foreløpig settes et stipulert beløp for investeringer:</p> <p>Tromsdalen – Kulta - Otium Ikke kostnadsberegnet. Foreløpig beløp for å komme i gang:</p> <p>Kvaløysletta nye lokaler, ikke kostnadsberegnet, legge inn et startbeløp på slutten av perioden:</p> <p>Stakkevollan aktivitetssenter: Bør prioritere mindre forbedringer:</p>	<p>5.000</p> <p>500</p>	<p>5.000</p> <p>800</p> <p>500</p>	<p>800</p> <p>2.000</p>

4.4. Bygdehusene	Kommentar:	2008	2009	2010
<p>Tilskuddsposten til lokale kulturbygg og utstyr i distriktet styrkes. Behov for lokaler til barne- og ungdomsaktiviteter, musikk, revy, felles aktiviteter, kafé og større arrangementer skal vurderes og prioriteres.</p>	<p>Økte tilskudd bygdehus og kulturbygg i distriktet:</p>	500	500	500
<p>4.5. Kommunens kultursentre</p> <p>Det største byggeprosjektet innenfor kultur i perioden er nytt bygg til Kompetansesenteret for rock i Nord Norge. Det er avsatt 10 mill. kr til bygget i 2007-08, resten forutsettes dekket fra ulike støtteordninger.</p> <p>Rådstua teaterhus må pusses opp som fredet bygg, og bedre tilrettelagt for teatervirksomheten, herunder finne en løsning for en ny prøvesal.</p> <p>Kulta black box ferdigstilles. Flere kulturlokaler i Tromsø bør tilrettelegges for sirkus, som er en økende aktivitet.</p> <p>Lokalene til Samisk språksenter i Ullsfjorden må utbedres, eller det må vurderes å skaffe andre lokaler.</p>	<p>Kommentar:</p> <p>Det er ikke avklart om de avsatte investeringsmidlene til utbedring og ferdigstilling av hhv. Rådstua teaterhus og Kulta er tilstrekkelig. Mest sannsynlig må det avsettes mer til Rådstua:</p> <p>Utbedring av lokalene til Samisk språksenter må gjennomføres. Beløp kan foreløpig stipuleres til:</p>	800	1.000	700

4.6. KulturHuset – kongen i kulturbyggkabalene	Kommentar:			
<p>Tromsø kommune skal sammen med KulturHuset finne en løsning for framtidig drift som sikrer KulturHuset som den allsidige profesjonelle scenen Tromsø trenger. Aktuelle tiltak er å vurdere nytt strammere driftskonsept, nye faste leietakere/samarbeidspartnere og gjeldssanering. Det bør også vurderes en avtale med KulturHuset om bruk av scenen til egne arrangement i regi av Kulturskolen, Ungdommens kulturmønstring og Den kulturelle skolesekken. Priser for det lokale kulturliv, evt. en avtale som sikrer støtte til lokale kulturaktører og arrangører/festivaler må også gjennomgås. En slik avtale kan ses i sammenheng med et evt. kommunalt bidrag til gjeldssanering.</p> <p>Studentene/Driv og Tromsø symfoniorkester kan være to mulige samarbeidspartnere eller leietakere, slike muligheter bør undersøkes.</p>	<p>Her er det mange faktorer som ikke er utregnet. Et bidrag til en gjeldssanering kan synes særlig aktuelt. Kommunens beløp vil være avhengig av om det også kan være andre aktører som deltar i gjeldssaneringen. Dette kan koples til en avtale om bruk av huset for Kulturskolen, Ungdommens kulturmønstring, Den kulturelle skolesekken mv. En slik avtale kan også innebære lavere leiepriser for festivaler og lokale kulturarrangører.</p>	2008	2009	2010